

چشم‌هایی که باید همچنان نگران باشند

بازنشستگان گیلانی:

مستمری‌ها به اندازه هز ینه‌های زندگی افزایش یابد

جمعی از بازنشستگان گیلانی در طوماری خواستار افزایش مستمری‌ها به اندازه سید معیشت شدند.

به گزارش ایلنا، جمعی از بازنشستگان استان گیلان با امضای طوماری خطاب به مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی، خواستار اجرای دقیق ماده ۹۶ قانون تامین اجتماعی شدند. آنها تاکید کردند با توجه به اینکه فاصله مستمری‌ها و هزینه‌های زندگی بسیار زیاد است، درخواست داریم ماده ۹۶ در همین ماه‌های باقیمانده از سال جاری اجرایی شود. در طومار امضا شده توسط این بازنشستگان، به وضعیت نامناسب معیشتی بازنشستگان و ابهام در سرنوشت همسان‌سازی و لایحه دائمی شدن آن اشاره و تاکید شده تنها راهکار، اجرای دقیق قانون است.

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس:

جوانان با مدارک عالی به دنبال کارهای خدماتی هستند

یک عضو کمیسیون اجتماعی مجلس گفت: جوانان با مدارک عالی به دنبال کارهای خدماتی هستند که آن‌هم یافت نمی‌شود.

به گزارش ایسنا، کیومرث سرمدی در جلسه علنی دیروز مجلس در تذکره شفاهی با اشاره به مشکل اشتغال در حوزه انتخابیه‌اش گفت: فرزندان جوان خطه سیدجمال‌الدین اسدآبادی با مدارک عالی به دنبال کارهای خدماتی هستند که آن‌هم یافت نمی‌شود. همچنین در شهر خودشان جایی برای کار پیدا نمی‌کنند. سرمایه‌گذار هم که می‌آید با کارشکنی مدیران دولتی مواجه می‌شود و موفق به ایجاد اشتغال نمی‌شود.

وی گفت: سال‌ها عده‌ای با استفاده از رانت نفوذ و دخالت‌های ناپه‌جا برای گستراندن اربیکه قدرت، فرصت‌ها از شهرهای کوچک گرفته‌اند و شهرهای بزرگ را با حاشیه‌نشینی و معضلات عدیده به جهنم بزرگی تبدیل کرده و شهرهای کوچک را فقیرتر کرده‌اند.

یک کارگر معدن بر اثر برخورد سنگ جان باخت

یک کارگر شاغل در معدن شن و ماسه به دلیل رعایت نشدن اصول ایمنی حین کار جان باخت. به گزارش ایلنا، این حادثه روز دوشنبه (۱۳ دی ماه) زمانی رخ داد که یک کارگر شاغل در یک معدن شن و ماسه واقع در منطقه گلسار بر اثر رعایت نشدن ایمنی کار جان خود را از دست داد.

بررسی‌های اولیه حاکی از آن است که این کارگر مشغول کار در معدن شن و ماسه بوده که ناگهان یک قطعه سنگ از روی تسمه نوار نقاله دستگاه سنگ‌شکن به سمت وی پرتاب و با برخورد به سر، جانش را از دست می‌دهد. هویت کارگر متوفی هنوز مشخص نیست و نهادهای قضایی و انتظامی با تشکیل پرونده، پیگیر دلایل وقوع این حادثه هستند.

معاون روابط کار و وزارت تعاون:

پیگیر دغدغه دستمزد و معیشت جامعه کارگری هستیم

معاون روابط کار و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: دولت به دنبال رفع دغدغه حقوق و دستمزد و معیشت جامعه کارگری است و با تصمیم‌سازی در نشست‌های شورای عالی کار این معضلات را به حداقل ممکن خواهیم رساند.

به گزارش توسعه‌ایرانی، حسین رعیتی فرد گفت: تلاش ارکان وزارت مردم بر این است تا چرخ تولید هیچ کارخانه‌ای از کار نیفتد و به وضعیت معیشت کارگران رسیدگی کند.

وی افزود: در حوزه اشتغال ظرفیت‌ها، شناسایی شده تا ایجاد اشتغال مهارت‌محور، طبق زمان‌بندی به مرحله اجرا برسد.

رعیتی فرد با اشاره به اقدامات دولت در حوزه تسهیل کار و تولید گفت: تنظیم روابط کارفرما و کارگران در چارچوب قانون کار از جمله اجرای طرح طبقه‌بندی مشاغل، از جمله اقداماتی است که در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تا حصول نتیجه مطلوب پیگیری می‌شود.

نسرین هزاره مقدم

مشکلات سازمان تامین اجتماعی مربوط به امروز و دیروز نیست؛ تاریخ این سازمان، تاریخ امیدواری‌های فراوان است. در سال‌های آغازین قرن چهاردهم هجری شمسی، کارگرانی که در کارخانه‌ها و کارگاه‌های معدود کشور از صبح تا شام کار می‌کنند، هیچ‌امیدی به آینده نداشتند؛ از کارگران زن و مرد و کودک کارگاه‌های قالیبافی کرمان گرفته تا شرایط سخت کار در کبریت‌سازی تبریز و کارخانه وطن اصفهان. در آن سال‌ها اگر کارگری دچار حادثه می‌شد، غرامت ایام بیکاری و درمان مناسب در کار نبود. وقتی کارگری ۳۰ سال تمام کار می‌کرد، اگر صندوق داخلی کارگاه و التقات کارفرما در کار نبود، حتی به نام مستمری بازنشستگی وجود نداشت و دفترچه بیمه درمانی با هر گونه حق بر در مان، به رسمیت شناخته نمی‌شد اما با پایه‌گذاری سازمان تامین اجتماعی اوضاع تغییر کرد، امید به آینده به جای ناامیدی و یک عمر جان‌کندن و بیگاری از راه رسید.

سابقه تامین اجتماعی در ایران به تصویب اولین قانون استخدایم کشوری در سال ۱۳۰۱ بازمی‌گردد که طی آن، نظامی برای بازنشستگی به وجود آمد. در این قانون، سه اصل تامین اجتماعی که عبارت بودند از: فراهم کردن «حقوق و تامین خاص» برای کسانی که پس از خدمت، توانایی فعالیت خود را از دست می‌دهند، «مقرری خاص» برای کسانی که به علت حادثه‌ای، علیل و از کار افتاده شوند و «حمایت کارفرمایان» از خانواده هر مستخدم که فوت شود، به چشم می‌خورد. در اولین اقدام، طرح تشکیل «صندوق احتیاط کارگران راه‌آهن» در سال ۱۳۰۹ به

تصویب دولت رسید. در این مصوبه، دولت تسهیلات خاصی را برای کارگران ضایعه‌دیده یا فوت‌شده در حین احداث راه‌آهن پیش‌بینی کرد. در سال ۱۳۱۵ «نظام‌نامه کار خانات و موسسات صنعتی» برای کارگران بخش صنعت به تصویب هیأت دولت رسید. سال ۱۳۲۵، قانون کار از تصویب هیأت دولت گذشت. طبق این قانون، کارفرمایان علاوه بر اینکه مکلف به رعایت قانون بیمه کارگران بودند، باید دو صندوق شامل صندوق بهداشت (برای کمک به کارگر در مورد بیماری‌هایی که ناشی از کار نباشد) و صندوق تعاون (برای کمک در امور ازدواج، عائله‌مندی، بیکاری، از کار افتادگی، بازنشستگی، حاملگی و...) را در هر کارگاه تشکیل می‌دادند. در سال ۱۳۲۸، وزارت کار رسماً تأسیس شد و طبق ماده ۱۶ قانون کار مصوب ۱۷ خرداد ۱۳۲۸، مقرر شد صندوقی به نام «صندوق تعاون و بیمه کارگران» برای معالجه و پرداخت غرامت کارگران تشکیل شود. در ادامه در اواخر سال ۱۳۳۱ و در دوره نخست‌وزیری دکتر محمد مصدق، «لایحه قانونی بیمه‌های اجتماعی کارگران» برای اولین بار به تصویب رسید و طبق آن سازمان مستقلی به نام «سازمان بیمه‌های اجتماعی کارگران» تأسیس شد. این سازمان مکلف و متعهد شد کمک‌ها و مزایای مقرر در لایحه را در مورد کارگران و کارمندانی که بیمه می‌شدند، اعمال کند. در ادامه به موجب تصویب‌نامه‌ای که در فروردین ۱۳۴۲ به تصویب هیأت وزیران رسید، سازمان بیمه‌های اجتماعی کارگران به «سازمان بیمه‌های اجتماعی» تغییر نام یافت تا زیر نظر وزارت کار و امور اجتماعی به فعالیت خود ادامه دهد. «بیمه‌های اجتماعی روستاییان» هم در سال ۱۳۴۷ به تصویب رسید که در

سال ۱۳۵۴ سازمان تامین اجتماعی ادغام شد. در سال ۱۳۵۱ با تصویب قانون تامین خدمات درمانی مستخدمان دولت، «سازمان تامین خدمات درمانی» تشکیل شد. تشکیل وزارت رفاه اجتماعی، تحول دیگری بود که در سال ۱۳۵۳ روی داد. این وزارتخانه، تقریباً تمامی امور مربوط به بیمه در مان و رفاه قشرها مختلف جامعه را تحت پوشش خود قرار داد. در این میان، تصویب «قانون تامین اجتماعی» در تیرماه ۱۳۵۴ و تشکیل «سازمان تامین اجتماعی» را می‌توان آغازگر تحولی نو در نظام تامین اجتماعی کشور دانست؛ تحولی که نظام «کار دستمزدی» را در ایران از اساس متحول کرد؛ هفت درصد از دستمزد هر کارگر، سهم بیمه کارگر است و ۲۳ درصد سهمی که هر کارفرما می‌پردازد. اگر گروه‌های خاص بیمه‌شدگان خاص را که بالغ بر ۲۳ گروه هستند را کنار بگذاریم (که معادلات بیمه‌ای متفاوتی دارند) تمام اندوخته‌های تاریخی سازمان تامین اجتماعی، شامل دارایی‌های شرکت‌های شستا، از محل پرداخت همین حق بیمه‌ها شکل گرفته است.

مشکلاتی که ریشه‌ای عمیق دارد
با این حساب عمارت تامین اجتماعی و شرکت‌های محیط بر آن از جمله شستا، همگی از محل بخشی از دستمزد کارگران، پایهریزی شد اما امروز سازمان تامین اجتماعی که زیرمجموعه وزارت کار و به طریق اولی دولت است، تماماً دولتی اداره می‌شود و بیمه‌شدگان واجد هیچ نقشی در مدیریت آن، حتی در قالب شورای سه‌جانبه نیستند. در چنین شرایطی، تضعیف پایه‌های تاریخی این عمارت، ماحصل اداره دولتی و

رئیس فراکسیون کارگری به بازنشستگان، وعده پرداخت ۲۵۰ هزار میلیارد تومان می‌دهد در حالی که ۸۹ هزار میلیارد تومان امسال، هنوز فقط یک بند از قانون بودجه ۱۴۰۰ است و تبدیل به اعتبار قابل پرداخت نشده است

غیرمشارکتی ست، به همین دلیل است که مشکلات تامین اجتماعی مربوط به دیروز و امروز نیست. این مشکلات سابقه تاریخی و طولانی دارند اما در یک سال اخیر، سیاست‌هایی در دستور کار قرار گرفته که فشار به سازمان و تعمیق بحران را شدت می‌بخشد. برای مثال در خرداد ماه، اتاق بازرگانی، طرحی به نام توانمندسازی سازمان تامین اجتماعی را تدوین کرد که در آن، سازمان تامین اجتماعی به نوعی زیرمجموعه ریاست جمهوری تلقی می‌شد و اصلاحات پارامتریک ضد کارگری به نام توانمندسازی و پایدارسازی، عملی می‌شد. در ادامه، همین اصطلاح پایدارسازی، دستاویز سازمان برنامه و بودجه قرار گرفت تا سن و سابقه بازنشستگی را در لایحه بودجه ۱۴۰۱ دوسال افزایش و مبنای محاسبه مستمری را تغییر دهد. ضمن اینکه در همین لایحه پیشنهادی بودجه، اعتباری برای پرداخت بدهی ۴۰۰ هزار میلیارد تومانی دولت به سازمان تامین اجتماعی در نظر گرفته‌شد.

اعتراض بازنشستگان و وعده‌های نمایندگان مجلس
بعد از رونمایی از لایحه بودجه، نمایندگان مجلس، طرح جلوگیری از پلمب کار خانات و بستن دست و پای

تامین اجتماعی در تادیبه بدهی‌ها را کلید زدند که دست کم برای برخی کارفرمایان مشوق فرارهای بیمه‌ای و عاملی برای کاستن از ورودی‌های قانونی سازمان است. در همین حین بود که بیمه‌شدگان کارگری به خصوص بازنشستگانی که پرداخت و تداوم متناسب‌سازی مستمری‌های آنها با سیاست‌های تعدیلی ضد تامین اجتماعی به مخاطره افتاده، با طرح این خواسته که «دولت بدهی خود را به سازمان تامین اجتماعی بپردازد تا سازمان توانمند شود و در متن لایحه پرداخت بخش قابل ملاحظه‌ای از بدهی دولت را بگنجاند» به اتفاقات و طرح‌های اخیر اعتراض کردند و در پاسخ به این خواسته، رئیس فراکسیون کارگری مجلس، وعده‌هایی برای بهبود اوضاع سازمان مطرح کرد. علی بابایی کارنامی قول داده است که در قانون بودجه پرداخت ۲۵۰ تا ۲۶۰ هزار میلیارد تومان از مطالبات حسابرسی شده سازمان از محل تسعیر نرخ ارز را در نظر می‌گیرد و دغدغه بازنشستگان تامین اجتماعی در بودجه ۱۴۰۱ دیده می‌شود.

وعده نامشخص پرداخت بدهی از محل تسعیر نرخ ارز
با این حال برخی معتقدند که این اظهارات، نمی‌تواند امید چندانی به بیمه‌شدگان سازمان به خصوص بازنشستگانی که نگران آینده و تداوم متناسب‌سازی هستند، تزریق کند. «علیرضا حیدری» کارشناس رفاه

و تامین اجتماعی در ارتباط با وعده پرداخت ۲۵۰ هزار میلیارد تومان از محل تسعیر نرخ ارز می‌گوید: این وعده از آن وعده‌های بدون پشتوانه است که هیچ‌امیدی به تحقق آن نیست. او در توضیح بیشتر می‌گوید: باید بگویند محل این پرداخت کجاست. رئیس فراکسیون کارگری باید در این رابطه توضیح بدهد. او اعلام کرده از محل تسعیر نرخ ارز این امکان به طور بالقوه وجود دارد اما باید بگویند ارز آن از کجا می‌آید. آیا از تفاوت نرخ ارز قرار است استفاده کنند یا ارز را می‌فروشند و پول آن را به سازمان می‌دهند. علاوه بر این، پرداخت‌ها در کجا ثبت می‌شود و کجا نوشته می‌شود چون باید در یکی از تبصره‌ها و بندهای بودجه نوشته شود. در واقع می‌توانیم بگوییم این وعده به این شکل، هیچ ضمانت اجرایی ندارد. برای پرداخت مطالبات سازمان، باید تکلیف دولت را به دقت و با صراحت مشخص کنند و پرداخت را به طور دقیق در یکی از تبصره‌های بودجه بگنجانند. باید بگویند تسعیر نرخ ارز به چه میزان و با چه مبلغی قرار است به سازمان پرداخت شود.

حیدری بابیان اینکه «تاکنون چنین چیزی در لوائح بودجه سالیانه دیده

برای پرداخت مطالبات تامین اجتماعی، باید تکلیف دولت، به دقت و با صراحت مشخص شود و نمایندگان، پرداخت‌ها را به طور دقیق در یکی از تبصره‌های بودجه بگنجانند. باید بگویند تسعیر نرخ ارز به چه میزان و با چه مبلغی قرار است پرداخت شود

نشده و هیچ‌مان چنین پرداخت بدون پشتوانه‌ای بر ذمه دولت‌ها قرار نگرفته» اضافه می‌کند: در ۹۹ و ۱۴۰۰، هر سال مبلغ مشخصی را برای پرداخت بدهی دولت به سازمان در بند (و تبصره) بودجه ۲ لایحه بودجه قرار دادند اما در لایحه بودجه سال آینده، از پرداخت مشخص خبری نیست. آن پرداختی قابل اعتماد است که در یک بند مشخص بودجه بیاید و تکلیف دولت به دقت تعریف شود. کمالاتی که ۸۹ هزار میلیارد تومانی که در بودجه ۱۴۰۰ به طور مشخص به تامین اجتماعی اختصاص داشت، هنوز پرداخت نشده است. سال به آخر رسید و خبری از پرداخت نیست. حالا چطور به یک وعده بدون پشتوانه و بسیار کنگ و مبهم که رئیس فراکسیون کارگری مجلس در جمع معترضان گفته، اعتماد کنیم؟!

ریش و قیچی در دست نمایندگان
حالا ریش و قیچی بودجه، در دست نمایندگان مجلس است. رئیس فراکسیون کارگری بازنشستگان، وعده پرداخت ۲۵۰ هزار میلیارد تومان می‌دهد در حالی که آن ۸۹ هزار میلیارد تومان (کمتر از نصف عدد وعده داده شده) هنوز فقط یک بند از قانون بودجه ۱۴۰۰ است و تبدیل به اعتبار قابل پرداخت نشده است. آیدار بررسی بندهای لایحه بودجه، نمایندگان به صرافت دشواری‌های زیستی بازنشستگان و بحران عمیق سازمان تامین اجتماعی می‌افتند و آیا یک بند، فقط یک بند از بودجه ۱۴۰۱ را به این سازمان تاریخی (مهم‌ترین نهاد بین‌النسلی کشور) اختصاص می‌دهند؟ آیا وقتی در حال تقسیم بودجه بیت‌المال هستند، به سرنوشت ۲۲ میلیون نفر از جمعیت کشور دقیق می‌شوند و اینکه تامین اجتماعی امروز، میراث همان کارگرانی است که در قالیباف‌خانه‌های نمر کرمان، سوی چشم و رمق زانوان را از دست دادند یا آن کارگران کارخانه وطن اصفهان که قبل از شهریور ۲۰، در اوج اختناق سیاسی به خیابان آمدند و با ترس و لرز اما با صدای بلند گفتند «حق ما بیشتر از این بیگاری‌هاست».

زمان اجرای رتبه‌بندی هم که قرار بود از ابتدای سال ۱۴۰۰ اجرا شود تغییراتی به وجود آمد. من معلم معترض ام، زیرا از یک سو جامعه این تفکر را دارد که معلم‌ها مرتب افزایش حقوق دارند و دولت و مجلس هم روی آن مانور می‌دهند، چرا جامعه را مقابل مافزار می‌دهند؟ می‌گویند ولی انجام نمی‌دهند.

تومان شده بود، در حالی که مانور تبلیغاتی روی آن بسیار زیاد بود. این معلم و کارشناس حوزه آموزش و پرورش افزود: اعلام کردند که حقوق معلمان را به ۸۰ درصد پایه حقوق اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها می‌رسانند اما آن را تا سطح مربی کاهش دادند. اینها ناراحت‌کننده است. درباره

طرح رتبه‌بندی معلمان به بهسازی حقوق تقلیل یافته است

کمیترین پایه دانشگاه بستند و گویی این گونه حقوق‌ها را در خود جامعه معلمان همسان‌سازی می‌کنند. وی درباره علت اعتراضات معلمان در هفته‌های اخیر پیرامون رتبه‌بندی گفت: بدنه معلمان قبول ندارند که بودجه‌ای برای آموزش و پرورش وجود ندارد. شاهدیم که بودجه برای بخش‌های دیگر هست اما وقتی به آموزش و پرورش می‌رسد می‌گویند بودجه نیست. در سطح جامعه هم خبر ندارند که افزایش حقوق‌هایی که درباره آن اطلاع‌رسانی می‌شود یا اتفاق نمی‌افتد یا دروغ است یا در سطحی نیست که از آن سخن می‌گویند. به عنوان مثال یک مرتبه افزایش فوق‌العاده برای معلمی با ۳۰ سال سابقه و دارای مدرک فوق‌لیسانس ۴۰۰ هزار

سال ۱۴۰۰ اجرایی شود اما تصویب آن تا ماه گذشته به طول انجامید. این کارشناس حوزه آموزش و پرورش با بیان اینکه مهم‌ترین بخش رتبه‌بندی در حوزه مالی طبق تصمیم مجلس، تراز شدن حقوق معلمان تا ۸۰ درصد حقوق اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها بود، گفت: قرار بود معلمان به پنج رتبه تقسیم شوند و مشابهت‌های اسمی با پنج عنوان در دانشگاه نیز در نظر گرفته شد و بر این اساس دریافتی معلم در هر پایه به ۸۰ درصد دریافتی استاد دانشگاه در همان پایه می‌رسید. نیک‌نژاد ادامه داد: در نهایت آن هم‌تزاری ۸۰ درصدی را نگه داشتند اما طرح را از محتوا خالی کردند و گفتند برابری ۸۰ درصدی حقوق با مربی دانشگاه. در واقع می‌خواهند معلمان را با

یک معلم و کارشناس حوزه آموزش و پرورش به رخی زوایا و ابعاد مصوبه رتبه‌بندی معلمان اشاره کرد و گفت: به نظر می‌رسد رتبه‌بندی با شکل فعلی، از مسیرش خارج و بیشتر به یک نوع ترمیم و بهسازی حقوق تبدیل شده است. محمدرضا نیک‌نژاد در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: از زمان مطرح شدن نظام رتبه‌بندی معلمان، سال‌ها گذشته و حدود ۱۰ سال است که درباره آن صحبت شده ولی جدی گرفته نشده بود و به بهانه‌های مختلف از اجرای آن شانه خالی کرده‌اند. وی افزود: در نهایت لایحه رتبه‌بندی اسفندماه سال گذشته به مجلس رسید که با توجه به فشارها و چالش‌هایی که میان مجلس و دولت وجود داشت، بهرغم آنکه بنا بود از ابتدای